

EU og Internationalt
Den 5. december 2018
MFVM 725

Samlenotat
Rådsmøde (miljø) den 20. december 2018 - miljødelen

---

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (LIFE) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1293/2013 Side 2
– *Delvis generel indstilling*
KOM (2008) 385

NOTAT OM RÅDSMØDE (MILJØ) den 9. oktober 2018 - miljødelen

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (LIFE) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1293/2013 KOM (2008) 385

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. november 2018. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om oprettelse af et program for miljø- og klimaindsatsen (LIFE) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1293/2013. Forslaget fastsætter de indholdsmæssige, organisatoriske/administrative og budgetmæssige rammer for en fortsættelse af EU's LIFE-program, som har eksisteret siden 1992 med forskellige ændringer. Formålet med programmet er at yde støtte til medlemslandenes gennemførelse af natur-, miljø-, klima- og energiprojekter, der har særlig fællesskabsværdi og bidrager til overgangen til en ren, cirkulær, energieffektiv og klimaresistent lavemissionsøkonomi. Forslaget indeholder følgende væsentlige elementer: Et budget på 5,45 mia. € for hele programperioden (ca. 40,875 mia. kr.). Det er en forøgelse på 57,5 % i forhold til det nuværende programbudget. Fortsættelse af den nuværende struktur med en opdeling af programmet i et miljøområde og et klimaområde. Miljøområdet får et samlet budget på 3,50 mia. €, hvilket svarer til ca. 64 % af det samlede budget. Klimaområdet får et samlet budget på 1,95 mia. €, hvilket svarer til ca. 36 % af det samlede budget. En opdeling af miljøområdet i to delprogrammer for "Natur og biodiversitet" med 2,15 mia. € og "Cirkulær økonomi og livskvalitet" med 1,35 mia. €. En opdeling af klimaområdet i to delprogrammer for "Modvirkning af og tilpasning til klimaændringer" med 950 mio. € og "Omstilling til ren energi" med 1 mia. €. Energidelprogrammet er nyt i LIFE, der tidligere kun har drejet sig om miljø, naturbeskyttelse og klima. LIFE-programmet implementeres gennem (mindst) to flerårige arbejdsprogrammer. Forslaget i sig selv har ingen konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2018) 385 endelig af 1. juni 2018 fremsendt forslag om ny LIFE-forordning til Rådet og Europa-Parlamentet. Forslaget er oversendt til Rådet den 1. juni i en dansk sprogudgave.

Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, hvorfor det skal vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 20. december 2018 med henblik på en delvis generel indstilling.

Formål og indhold

Forslaget indebærer en fortsættelse af LIFE-programmet, som har eksisteret siden 1992 med forskellige ændringer. Formålet med programmet er at yde EU-støtte til natur-, miljø-, klima- og energiprojekter med særlig fællesskabsværdi. LIFE-programmet er et instrument, der bidrager til gennemførelse af EU's natur-, miljø-, klima- og energilovgivning ved at medfinansiere konkrete projekter. Derudover skal LIFE ifølge det nye forordningsudkast bidrage til at indfri EU's internationale forpligtelser i forhold til for eksempel FN's Paris-aftale om klimaforandringer, FN's verdensmål for bæredygtig udvikling (SDG'erne) samt Biodiversitetskonventionen.

LIFE-programmets formål er at spille en katalytisk og faciliterende rolle i omdannelsen af EU til en ren, cirkulær, energieffektiv og klimaresistent lavemissionsøkonomi, og til beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten samt til at standse og vende biodiversitetstab. LIFE-projekter skal op-skalere, udvide eller accelerere allerede eksisterende idéer/initiativer for derved at bidrage til udvikling og udbredelse af bedste praksis

mellem medlemslandene for at sikre, at de og andre interessenter udnytter hinandens erfaringer på en række områder inden for natur, miljø, klima og energi. Det fremgår af udspillet, at LIFE skal spille sammen med EU's øvrige fonde som for eksempel Horizon2020 (forskning og innovation) og den fælles landbrugspolitik, herunder landdistriktsmidlerne.

Forslaget lægger op til et budget på 5,45 mia. € (2018-priser) for hele programperioden (ca. 40,875 mia. kr.). Det er en forøgelse på 57,5 % i forhold til det nuværende programbudget på 3,46 mia. €. Forslaget lægger op til at fortsætte den nuværende struktur af LIFE-programmet med to områder for henholdsvis miljø og klima. Hvert område har to tilhørende delprogrammer. Budgettet fordeles med 3,5 mia. € til miljøområdet (ca. 64 %) og 1,95 mia. € til klimaområdet (ca. 36 %). Det er en ændring fra det nuværende program, hvor 75 % af budgettet er reserveret til miljøområdet og 25 % til klimaområdet. Miljøområdet struktureres i to delprogrammer for henholdsvis "Natur og biodiversitet" med 2,15 mia. € og "Cirkulær økonomi og livskvalitet" med 1,35 mia. €. Klimaområdet struktureres i to delprogrammer for hhv. "Modvirkning af og tilpasning til klimaændringer" med 950 mio. € og "Omstilling til ren energi" med 1 mia. €. Strukturen illustreres i nedenstående tabel.

Tabel 2: Foreslået programstruktur

<u>Miljø</u> (3,5 mia. €)		<u>Klima</u> (1,95 mia. €)	
1.	Natur og biodiversitet (2,15 mia. €)	1.	Modvirkning af og tilpasning til klimaændringer (950 mio. €)
2.	Cirkulær økonomi og livskvalitet (1,35 mia. €)	2.	Omstilling til ren energi (1 mia. €)

Det bemærkes, at udgiftsniveauet er en del af de horisontale MFF-forhandlinger og fastlægges således ikke i regi af forhandlingerne om sektorretsakten.

Energidelprogrammet er en ny komponent i forhold til tidligere LIFE-programmer. Programmet er en overført indsats fra det nuværende EU-rammeprogram for forskning og innovation (Horizon 2020), som Kommissionen har vurderet fremadrettet vil passe bedre ind i LIFE-programmet, da LIFE bedre understøtter replikation og opskalering, og fordi energidelprogrammet vil give mulighed for synergi med andre LIFE-indsatser vedrørende miljø og klima.

Forslaget betoner generelt set et stort potentiale for synergivirkninger mellem natur-, miljø-, klima- og energimålsætninger, da samme LIFE-projekt kan medvirke til at gavne flere formål. Forslaget fastholder den nuværende "top down"-tilgang til generering af projekter, idet Kommissionen vil prioritere særlige temaer gennem udarbejdelsen af mindst to flerårige arbejdsprogrammer. Arbejdsprogrammerne bliver suppleret af specifikke indkaldelser til projektforslag med tilhørende tildelingskriterier. Forslaget opererer med forskellige typer af LIFE-projekter. Der er overordnet set tale om en fortsættelse af de nuværende projekttyper med traditionelle projekter og større, integrerede projekter.

De traditionelle projekter benævnes 'standard indsatsprojekter' og defineres som projekter, der tilsigter at opfylde LIFE-programmets specifikke målsætninger, og som ikke er integrerede projekter. Forslaget berører ikke forhåndsbestemte nationale allokeringer af standardprojekter til hvert medlemsland, hvormed Kommissionen lægger op til at fortsætte den nuværende praksis fra 2018-2020, hvor traditionelle projekter fordeles i fri konkurrence mellem medlemslandene ud fra kvalitetshensyn.

De integrerede projekter benævnes 'strategiske integrerede projekter'. De defineres som projekter, der på regionalt, multinationalt, nationalt eller tværnationalt plan gennemfører miljø- eller klimastrategier eller handlingsplaner udarbejdet af medlemslandenes myndigheder, påkrævet af specifik EU-lovgivning eller politikker om miljø, klima eller ren energi med inddragelse af interessenter, og som fremmer koordineringen med og mobiliseringen af mindst en anden EU-, national- eller privat finansieringskilde.

Desuden indføres en ny specifik type integreret projekt for natur, nemlig 'strategiske naturprojekter'. Strategiske naturprojekter skal katalysere implementeringen af EU's lovgivning og politikker om natur og biodiver-

sitet. Det anføres desuden, at medlemslandene kan beslutte at anvende en del af deres landdistriktsstøtte under den fælles landbrugspolitik til at understøtte de strategiske naturprojekter.

Det foreslås, at den mere præcise udformning af indikatorer til vurdering af LIFE-programmets resultater samt kriterier for, hvorvidt ansøgte projekter vurderes at bidrage til at opfylde programmets overordnede målsætninger, fastsættes af Kommissionen via delegerede retsakter.

Kommissionens forslag adresserer ikke forhold som procentsats for EU-medfinansiering af projekter; geografisk balance i tildeling af projekter; andel af LIFE-budgettet øremærket integrerede projekter; LIFE-komiteéns rolle; udarbejdelsen af arbejdsprogrammerne, herunder medlemslandenes mulighed for indflydelse på tildelingskriterier og projektindkaldelser.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har præsenteret en række ændringsforslag. De væsentligste ændringsforslag gennemgås nedenfor.

I Kommissionens forslag til artikel 1 om anvendelsesområdet, er LIFE-programmet ikke længere tidsbestemt i en 7-årig periode (følgende EU's budgetcyklus). Det er udelukkende budgettet for LIFE (og ikke programmet som sådan), der er tidsbestemt i Kommissionens forslag. Formandskabets kompromistekst lægger i stedet op til at følge traditionen med at fastsætte LIFE-programmet i en 7-årig periode (så det næste vil gælde for 2021-2027), ligesom det også er tilfældet for de andre sektorprogrammer under den flerårige finansielle ramme.

I Kommissionens forslag er der ikke fastsat satser for EU-medfinansieringen af LIFE-projekter, modsat tilfældet i nuværende forordning. I formandskabets kompromistekst er EU-medfinansieringen sat til 60 % som standard med muligheder for differentiering på delprogrammer og projektyper senere hen i arbejdsprogrammerne.

Formandskabets kompromistekst lægger op til at tilføje, at der i de flerårige arbejdsprogrammer skal fastsættes en maksimumgrænse for, hvor stor en andel af det samlede LIFE-budget, der må gå til integrerede projekter (strategiske naturprojekter og strategiske integrerede projekter tilsammen), ligesom det er tilfældet i den nuværende LIFE-forordning, hvor grænsen er 30 %.

I formandskabets kompromistekst er indsat bestemmelser om, at kvalitet skal være det ledende kriterium, der styrer projektevaluering og tildelingsproces i LIFE-programmet. For at facilitere gennemførelse af LIFE-programmets målsætninger i hele EU og for at promovere høj kvalitet af projektforslag, skal projektansøgninger fra medlemsstater med en lav deltagelsesrate prioriteres i tildelingsproceduren for så vidt angår projekter om teknisk bistand målrettet effektiv deltagelse i LIFE-programmet. Desuden fremhæves, at Kommissionen også skal gennemføre LIFE-programmet på en måde, der forfølger geografisk balance mellem medlemsstaterne. Hvis der ikke opnås balance, skal der foretages en analyse af de underliggende årsager dertil.

Formandskabets kompromistekst indeholder elementer, som skal bidrage til at sikre, at medlemsstaterne får indflydelse på udarbejdelsen af de flerårige arbejdsprogrammer (herunder tildelingskriterier) igennem LIFE-komiteén, som skal beholdes i forordningen (ligesom det er tilfældet i den nuværende LIFE-forordning).

Formandskabet forventes på rådsmødet (miljø) den 20. december 2018 at forsøge at opnå opbakning til en delvis generel indstilling, hvor Rådets holdning til de dele af forslaget, der ikke vedrører den flerårige finansielle ramme, fastlægges.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. LIFE-forslaget behandles primært i Europa-Parlamentets Miljøudvalg som den 20. november godkendte sit ændringsforslag, herunder ønsket om at hæve budgettet for LIFE-programmet i perioden 2021-27 til 7,27 mia. €. Desuden understreges, at kvalitet og

præstationer skal være fremherskende i programmet, ikke hensyn om geografisk balance. Forslaget forventes behandlet første gang i Europa-Parlamentets plenarforsamling den 10. december.

Nærhedsprincippet

Formålet med forslaget er at videreføre LIFE-programmet med det primære sigte at understøtte den bedst mulige gennemførelse af vedtagne EU-politikker på natur-, miljø-, klima- og energiområdet i alle medlemslandene, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

LIFE-programmet er ikke reguleret under dansk lov. Programmet foreslås gennemført med vedtagelse af en EU-forordning med direkte retskraft i Danmark, og det fordrer dermed ikke særskilt implementerende dansk lovgivning.

Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske nettoindtægter ved forslaget vil bero på Danmarks evne til at formulere og opnå Kommissionens godkendelse af konkrete tilskudsprojekter fra LIFE-programmet i budgetperioden. Det bemærkes i den forbindelse, at en forudsætning for at hjemtage LIFE-midler fra EU er, at der findes national medfinansiering til at matche LIFE-midlerne med, jf. nedenfor. Danmark har i indeværende LIFE-budgetperiode haft succes med at hjemtage midler.

Statsfinansielle konsekvenser

Budgettet for LIFE-forslaget indgår i Kommissionens forslag til EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for perioden 2021-2027 under udgiftskategori 3: "Naturressourcer og miljø" med et foreslået samlet budget på 5,45 mia. € (ca. 40,875 mia. kr.) (2018-priser). Da Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, vil LIFE-programmet svare til en statslig udgift på ca. 109 mio. € (ca. 817,5 mio. kr.) i budgetperioden.

Hvis Danmark ønsker at hjemtage LIFE-midler, skal projekterne suppleres med national medfinansiering. Den nationale medfinansiering kan komme fra for eksempel staten, kommuner og private fonde. Såfremt Danmark ønsker at hjemtage LIFE-midler, skal der nationalt allokeres midler til at medfinansiere konkrete natur-, miljø-, klima- eller energiprojekter.

Den seneste opgørelse fra Kommissionen viser, at i alt 95 LIFE-projekter er blevet medfinansieret i Danmark fra 1992-2016. Af disse har 57 projekter fokuseret på miljøinnovation, 35 på naturbeskyttelse og biodiversitet, 2 på information og kommunikation og 1 på teknisk bistand. Projekterne udgør en samlet investering på 242 mio. € (ca. 1,815 mia. kr.), hvoraf 108 mio. € (ca. 810 mio. kr.) er LIFE-bidrag fra EU.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at medføre væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Timeforbrug til projektansøgninger vil alene angå ansøgere og projektudførende myndigheder og virksomheder.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil i sig selv ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. De konkrete natur-, miljø-, klima- og energiprojekter, som LIFE-støtteprogrammet vil fostre, må forventes at bidrage positivt til implementeringen af EU's og Danmarks natur-, miljø-, klima- og energipolitikker og til at forbedre natur- og miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark og EU. LIFE-støtte kan bidrage til at sikre overholdelse af nationale forpligtelser efter for eksempel EU-naturdirektiverne, som medlemslandene under alle omstændigheder skal opfylde.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget samt i EU-specialudvalget for energi-, forsynings- og klimapolitik.

Danmarks Naturfredningsforening finder, at det er positivt, at der samlet tilføres flere midler til LIFE-støtteprogrammet. Danmarks Naturfredningsforening ønsker, at der bør arbejdes for, at der kommer flere midler til LIFE, idet Danmarks Naturfredningsforening mener, at 1 % af EU's samlede budget skal øremærkes natur og miljø. Danmarks Naturfredningsforening tager positivt imod støtten til den grønne omstilling gennem LIFE's nye energidelprogram, men bemærker, at støtten kun bør kunne bruges til "ren energi" som vedvarende energiløsninger frem for støtte til biomasse eller fossil gas.

Danmarks Naturfredningsforening udtrykker, at det er positivt, at der indgår flere delprogrammer i LIFE, og at der skal sikres synergi mellem indsatserne i delprogrammerne, for eksempel natur og klimatilpasning, hvor der er et sammenfald. Danmarks Naturfredningsforening bemærker, at det ikke fremgår, hvorvidt projekter kan få finansiering fra mere end et delprogram under "strategiske integrerede projekter".

Danmarks Naturfredningsforening støtter indførslen af "strategiske naturprojekter", som ifølge Danmarks Naturfredningsforening kan være en katalysator for implementeringen af EU's regler og politik på natur og miljøområdet. Fokus for støtten bør ifølge Danmarks Naturfredningsforening være på biodiversitet, på naturgenopretning og på at udvikle ny natur frem for på at håndtere forurening fra for eksempel landbruget. Danmarks Naturfredningsforening udtrykker, at det er positivt, at medlemsstaterne kan beslutte at anvende midler fra Landdistriktsprogrammet til at understøtte strategiske naturprojekter og opfordrer i øvrigt til, at Danmark udnytter mulighederne for fuld hjemtagning til søjle II i landbrugspolitikken, samt udnytter en mulig mekanisme i den kommende landbrugspolitik for at flytte midler fra søjle I til II.

Danmarks Naturfredningsforening støtter den danske holdning om at afklare demarkation mellem LIFE og andre programmer, og at der gives mulighed for komplementær støtte. Danmarks Naturfredningsforening støtter, at der udvikles indikatorer og kriterier som rammer for LIFE-støtteprogrammets resultater og samlede målsætninger. Danmarks Naturfredningsforening bemærker endeligt, at Danmark bør sikre så mange nationale projekter som muligt gennemføres og prioriterer national medfinansiering til det.

Danmarks Naturfredningsforening understreger, at LIFE-midler på naturområdet bør gå til projekter, der fokuserer på genopretning af natur og beskyttelse af biodiversitet snarere end til at afværge negative påvirkninger fra landbruget. Derudover blev der spurgt ind til demarkationen mellem LIFE og andre programmer, herunder søjle II under den fælles landbrugspolitik, samt holdningen til etablering af én standardsats for EU-medfinansiering i LIFE-forordningen.

Dansk Byggeri har ikke nogen bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt opbakning blandt medlemsstaterne til formandskabets kompromisforslag.

Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslagets formål og indhold, herunder hovedparten af nyskabelserne i forhold til det eksisterende LIFE-program.

Regeringen lægger vægt på, at forhandlingerne om LIFE-forordningen ikke foregriber forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme (MFF). Regeringen tager til efterretning, at budgettet foreslås forøget samtidig med, at der tilføjes et selvstændigt delprogram for energiprojekter under klimaområdet. Det er i forlængelse heraf vigtigt, at klimaområdet kan støtte projekter, som bidrager til opfyldelse af EU's klimamål, herunder projekter, der bidrager til at reducere udledningerne fra de ikke-kvotebelagte sektorer (for eksempel transport og landbrug) samt projekter, der bidrager til opbygning og beskyttelse af kulstofpuljer (LULUCF-kreditter).

Regeringen finder det positivt, at Kommissionen med forslaget fortsætter arbejdet med at sikre synergi internt i programmet såvel som med andre EU-programmer.

Regeringen finder det positivt, at Kommissionen med forslaget fortsætter arbejdet med at forenkle LIFE-programmet.

Regeringen finder det positivt, at der er mulighed for komplementær støtte, så en handling/indsats, der har modtaget bidrag fra et andet EU-program, også kan modtage et bidrag under LIFE, forudsat at bidragene ikke dækker de samme omkostninger. Dette kan understøtte LIFE-projekters evne til at skabe synergi med tiltag, der finansieres af andre fondsmidler.

Regeringen finder det positivt, at jordopkøb kan indgå i LIFE-projekter, men finder, at betingelserne i forbindelse med jordopkøb i et LIFE-projekt er for restriktive og med fordel kan åbnes op for at understøtte programmets formål. Danmark lægger derfor vægt på at anvendelsesområdet for jordopkøb som virkemiddel i LIFE-projekter udvides, så jordopkøb lige så vel kan anvendes i for eksempel projekter med klimaformål som i projekter med naturformål.

Regeringen kan støtte, at såvel udformning af indikatorer til vurdering af programmets resultater samt kriterier for, hvorvidt ansøgte projekter vurderes at bidrage til at opfylde programmets overordnede målsætninger, fortsat fastsættes af Kommissionen via delegerede retsakter.

Regeringen lægger vægt på, at der af forenklingshensyn kun fastsættes en standardprocentsats for EU-medfinansiering af projekter i selve forordningsteksten. Medfinansieringssatsen skal afbalanceres mellem hensyn om at sikre støtte til flest mulige projekter overfor hensynet om at sikre tilstrækkelig EU-støtte til det enkelte LIFE-projekt. Denne balancegang vurderes velafbalanceret i det nugældende niveau på 55 %, og regeringen lægger derfor vægt på, at procentsatsen fastsættes til et niveau omtrent svarende hertil.

Regeringen kan støtte, at der fastsættes en maksimumgrænse for, hvor stor en andel af det samlede LIFE-budget, der må gå til integrerede projekter (strategiske naturprojekter og strategiske integrerede projekter tilsammen). Det vurderes hensigtsmæssigt, at grænsen sættes til omtrent samme niveau som i den nugældende forordning ud fra en logik om, at det kan være præmaturligt at forhøje grænsen, da de integrerede projekter er en nyere projektype, som endnu ikke er ordentligt evalueret (de har eksisteret siden 2014). Der er så vidt vides endnu ikke er nogle afsluttede integrerede projekter, da projekterne ofte er langstrakte.

Regeringen lægger vægt på, at LIFE-komiteén fortsættes, så medlemslandene får indflydelse på udarbejdelsen af de flerårige arbejdsprogrammer samt at disse fortsat vedtages som implementerende retsakter. I forlængelse heraf finder regeringen det væsentligt, at medlemsstaterne får indflydelse på udformningen af udvælgelseskriterier med henblik på at sikre, at Kommissionen prioriterer LIFE-projekter, som understøtter nationale EU-mål indenfor natur-, miljø-, klima- og energiområderne, så LIFE-tilskud bidrager effektivt til at opfylde EU-forpligtelser.

Regeringen støtter, at der er fri konkurrence mellem medlemsstaterne om standardprojekter, så ansøgninger prioriteres ud fra kvalitet fremfor geografisk fordeling.

Regeringen lægger vægt på, at LIFE-tilskud til energiformål alene ydes til ren energi i overensstemmelse med de danske prioriteter herfor som fastlagt i forbindelse med energiaftaler og EU-lovgivning og -politik om overgangen til vedvarende energi og øget energieffektivisering.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 16. november 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. november 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. november 2018.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 26. juni 2018.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.